תאד"מ 32725-11-22 סמילה נ' אלגלי

תיק חיצוני:

לפני כבוד הרשמת בכירה מיכל רבינוביץ

תובע **אביחי ויקטור סמילה**

נגד

נתבע **מאור אלגלי**

פסק דין

לפניי תביעה שעילתה עוולה נטענת לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: החוק), על סך של 70,000 ש"ח.

רקע עובדתי וטענות הצדדים

1. התובע תואר בכתב התביעה כמי שהינו "פעיל חברתי" בתחום הקנאביס הרפואי, דמות מוכרת ברשתות החברתיות, מטופל בעצמו בקנאביס. התובע טען בתוקף כי פעילותו בענף מתמצית בהפניית מטופלים לקבלת תרומות מבתי מרקחת שונים בדמות שקיות קנאביס, כך שלמעשה, הינו רק חוליה מקשרת בין מספר הגורמים והדף בתוקף כל טענה כי עיסוקו מהווה מעין תווך, שווק או סחר בקנאביס.

2. בכתב התביעה טוען התובע באופן עמום כי ההכרות עם הנתבע החלה בשל תפקידו, בכיר ברשת בית מרקחת. התובע, כך נטען, הפנה אליו מטופל בשם אור שיקלי (להלן: שיקלי) לצורך קבלת "תרומה" מבית המרקחת, שהינה הלכה למעשה, שקית קנאביס ללא עלות כספית. כנטען, עת כשל הניסיון לקשר בינו ובין שיקלי, בשל התכחשותו של הנתבע להסכמות בניהם, פרסם שיקלי פוסט, בעמוד הפייסבוק של התובע, "לובי מטופלי הקנאביס בישראל/גמ"ח הפרק הירוק" בו הוא מתאר את האירוע. עוד טוען התובע, כי אותו פוסט היווה טריגר לנתבע להכפשתו ע"י הנתבע.

3. כחוט השני עובר בכתב התביעה, הטיעון לפיו הוצאת דיבתו של התובע נעשתה בצורה מאורגנת ועיקבית ולאורך זמן. כך למשל נטען בסע' 6 לכתב התביעה: "אנו מבקשים סעד של 70,000 ₪ לאור ריבוי הפרסומים, מסע ההכפשה וההסתה" וכן: "לאורך תקופה

ארוכה, הנתבע החל להכפיש את התובע, לפגוע בפעילות שהוא עושה למטרות צדקה, מתוך מניע כלכלי מובהק", בסע' 7 לכתב התביעה.

4. התובע טוען בסע' 15-12 לכתב התביעה כי הנתבע כינה אותו "חתול רחוב", "ביריון רשת" ו"רודף פרסום" ואף פרסם גזר דין פלילי ישן שהוטל על התובע במטרה לשים אותו ללעג ולבוז כך שהוא מייחס לו עבירה של סחר בסמים הנוגדת את אופי פעילותו במהותה הינה צדקה, נתינה ותרומה (כך בסע' 18 לכתב התביעה). כפי שיפורט במורד פסק הדין, הטענות הובאו כמקשה אחת, וללא פירוט סדור של מועדים, לוחות זמנים או אבחנה בין פוסט יזום, פוסט עצמאי או תגובה לפוסט שפרסם התובע עצמו.

5. עוד נטען בכתב התביעה, כי הפעולות המיוחסות לנתבע, יצרו קרקע פוריה לשיח מכפיש ברשתות במטרה לפגוע בתובע לשבש פעילותו שהינה במהותה צדקה, נתינה ותרומה למטופלים שידם אינה משגת.

6. התובע טען, כי מעשיו של הנתבע מהווים עוולה על פי חוק איסור לשון הרע, במטרה להשחיר את שמו בקרב מטופלי הקנאביס, כך שהוא שם את התובע ללעג, שנאה ולבוז בתוך קהילה שהתובע חי בה שנים.

7. מנגד, בכתב ההגנה הבהיר הנתבע, כי במוקד כתב המחלוקת עומדים: פוסט שפרסם הנתבע בפייסבוק, תגובה אחת מטעמו לפוסט שפרסם דווקא התובע והודעה שנשלחה לגורם בחברת קנאביס.

לטענת הנתבע, התובע תיאר בכוונת מכוון פירוט בררני וחלקי בלבד ולא בכדי לא הציג תיעוד מלא של ציר הזמנים ומהלך העובדות כהוויתן, שכן התובע הוציא דברים מהקשרם על מנת להציג מצג שווא בפני בית המשפט. כך למשל טוען הנתבע כי סע' 13-12 לכתב התביעה מפנה למספר נספחים במטרה ליצור הטיה של מהלך העובדות האמיתי לפיו מדובר בפועל בפוסט אחד בלבד, שכבר נמחק ע"י הנתבע. ביחס לכינויים שהופנו על ידו לתובע, הרי שאלה נעשו רק לאחר שהתובע עצמו השתלח הנתבע וכינה אותו בביטויים בוטים וקרא לחרם צרכנים על רשת בית המרקחת "ליף" שבבעלותו. ממילא, הציטוטים המופיעים בכתב התביעה אינם מהווים לשון הרע; והם בגדר "זוטי דברים". עוד טען הנתבע, כי עומדת לו מספר הגנות מכוח החוק, בין היתר הבעת דעה ואמת דיברתי. כן נטען, כי כתב התביעה, שנוסח בצורה מטעה, מהווה תביעת השתקה שדינה להידחות.

8. אליבא לשיטת הנתבע, פעולתו נעשתה במטרה להדוף את הפגיעה במשלח ידו ואף טען כי אין מדובר כלל בפניות המהוות לשון הרע בהתאם להוראות הדין, אלא בהבעת דיעה לגיטימית להגנה על משלח ידו.

9. הנתבע אף אישר בהגינות כי לאחר קבלת כתב התביעה הסיר את הפוסט ופנה לתובע באמצעות בא כוחו במטרה כי התובע יראה בפעולה זו משום התנצלות. יאמר כי הנתבע בחר לתאר באופן כרונולוגי ובהיר את לוחות הזמנים וציר ההכרות בין הצדדים ואף את מהלך התפתחותה עם עליית מערכת היחסים על שרטון.

10. עוד נטען בכתב ההגנה, כי התובע הינו פעיל במדיה החברתית ומנהל 4 קבוצות פייסבוק סגורות והוא משמש באופן לא חוקי כמתווך בין היצרנים לבתי המרקחת לבין מטופלי הקנאביס במטרה לקדם פעילות לא חוקית בעליל ללא רישיון של משרד הבריאות. הנתבע הציג תיאור עובדתי שונה ביחס להכרות המקצועית בין הצדדים. לטענתו, ביום 22.09.2022 פנה אליו התובע באקראי בארוע השקה של בית מרקחת בעיר חדרה והציע לו לעבוד בשיתוף פעולה ביחס לפעילת הגמ"ח שהוא מנהל.

טוען הנתבע כי הוא סירב בתוקף בהנתן כי הוא זיהה שפעילות התובע אינה עולה בקנה אחד עם הוראות היחידה לקנאביס רפואי במשרד הבריאות (להלן:היק"ר), בהנתן כי שווק/תיווך/עיסוק בקנאביס מחייבת רישיון בהתאם לדרישת משרד הבריאות. חרף האמור, טוען הנתבע כי במהלך אותו יום, שלח התובע את שיקלי לסניף בית המרקחת שהוא מנהלו לשם קבלת "תרומה", קרי: שקית קנאביס בחינם, אך פניו הושבו ריקם בשל סירובו לשתף פעולה עם פעילות התובע, כך לדבריו.

11. לשיטת הנתבע, התוצאה המסתברת של סירובו לאותו שיתוף פעולה היתה מסע הכפשה בחסותו של התובע, אשר תחילתו באותו פוסט שפרסם שיקלי בעמוד הפייסבוק שמנהל התובע , אשר במסגרתו התובע גם העלה לרשת תוכן התכתבות הווטסאפ הפרטית שניהלו באותו עמוד אשר גרר תגובות קשות, הכפשות וקללות כלפי הנתבע מצד חברי אותה קבוצת פייסבוק וגרמו לחילופי דברים בין הנתבע ולתובע. הנתבע טוען כי בתגובה לאותו פוסט של שיקלי כינה אותו התובע כינוי גנאי, כך למשל: "ילד חרא" וכן "פישר מגעיל ושחצן". בהמשך לכך, ביום למחרת ה-23.09.2022, לאחר שכבר פורסמו ע"י שיקלי והתובע פוסטים רבים שגררו תגובות קשות כלפי הנתבע ולאחר שהתובע קרא להטלת חרם על בתי המרקחת שהוא מנהל- רק אז פירסם הנתבע פוסט כנגד התובע שהיה לא יותר מאשר תיאור גרסתו למהלך העובדות כהוויתם וקריאה לציבור ולחברות הקנאביס הרפואי לא לשתף פעולה עם המיזמים החברתיים של התובע.

12. עוד טוען הנתבע ומאשר כי ימים ספורים לאחר מכן, ביום 29.09.2022 שלח למנהל המכירות של חברת הקנאביס Together הודעת וואטסאפ פוסט עם תמונה של התובע המחלק ערכות קנביס של אותה חברה ורשם לו כי הוא חייב כי תמונות אלה ימחקו בהנתן כי אין לתובע רישיון לעסוק בפעילות של תיווך. גם פניה זו אינה מהווה לשון הרע, כך לשיטתו.

13. כאמור, הנתבע עומד ביתר שאת כי התנהלותו היתה דפנסיבית באופיה ונועדה להגן על משלח ידו, שמו הטוב ועסקיו ואף טוען כי ממילא הפוסט והתגובה לפוסט אינם אלא מילים מינוריות שנאמרו בעידנא דריתחא ומכל מקום אינן בהן בכדי להוות לשון הרע. אשר להגנת אמת דיברתי, טען הנתבע ביחס לפרסום גזר הדין שניתן כנגד התובע, הם אמת לאמיתה ונוכח העובדה כי מדובר גזר דין חלוט אשר פורסם במאגרים המשפטיים וממילא לא היתה כל מניעה לפרסם אותו.

14. מבלי לפגוע באמור לעיל, טוען הנתבע כי עומדות לזכותו ההגנות הקבועות בדין, לפי הפירוט הבא: הגנת תום הלב, הגנה על עניין אישי כשר, הבעת דיעה וביקורת לגיטימית על התנהגות הנפגע, וכן כי הפרסום לא נועד אלא כדי להגן או להכחיש את לשון הרע שפורסם קודם ואף טען כי נטל ההוכחה מוטל על התובע להוכיח כי הפרסום לא היה בתום לב בהתאם לסע' 15 לחוק.

<u>השתלשלות העניינים בהליך</u>

15. בתביעה התקיימה ישיבת קדם משפט וישיבת הוכחות, שבה נחקרו בעלי הדין ועד נוסף מטעם הנתבע, מר יובל לנדשפט, מנהל יחידת היק"ר במשרד הבריאות. לאחר מכן, הגישו הצדדים את סיכומיהם.

<u>סיכומי הצדדים</u>

16. התובע חזר בסיכומיו, על האמירות הנקובות בסע' 12-13 לכתב התביעה תוך הפניה לנספח א' והמשכו בנספח ז' לכתב התביעה. לטענתו מדובר באמירות שייעודן לפגוע בתובע, בכוונת מכוון, באופן אישי, בשל היותם יריבים עסקיים (סע' 2 לכתב הסיכומים).

17. התובע הבהיר כי טענותיו ביחס לנתבע מכוונות בעיקרן לפוסט עצמאי אחד ותגובות לפוסטים וטוען כי הנתבע אף הרחיב את מעגל הנחשפים ע"י יחוס שלוש עבירות פליליות לתובע (סחר סמים, התחזות ואיומים), בה בשעה שאף לשיטתו מדובר בעבירות שהן

בתחום האפור. לטענתו, הנתבע תיאר אותו כ"גחל לוהט" שיש להתרחק ממנו ואף פרסם דברים אלה קרב קהילת מטופלי הקנאביס שהינה פגיעה בגופה או בנפשה, יותר מהאדם הסביר, כך לשיטתו.

18. התובע טוען כי הוצגו ראיות אשר סותרות את טענות הנתבע כי סירב לשתף עימו פעולה– ואף טוען כי אמינותו של הנתבע מוטלת בספק הן לאור חקירתו הנגדית והן לאור ראיות ההזמה שהוצגו ואף בהנתן כי במהלך עדותו של הנתבע בבית המשפט הוא חזר על תיאורים לא מחמיאים ביחס לתובע וזאת בניגוד לטענות בכתב ההגנה, לפיהן ניסה להנמיך את הלהבות מול התובע.

19. התובע אף טען בסיכומיו כי עדותו של עד ההגנה, מר יובל לנדשפט, לא רק שלא סייעה לביסוס טענות ההגנה, אלא שהיא תומכת בגרסת התובע, לפיה פעילותו הינה בתחום החברתי בלבד, באופן בו הוא מקשר בלבד בין גורמים שונים בשוק הקנאביס ואף הדגיש כי מעולם לא נעשתה אליו כל פניה מטעם משרד הבריאות, ביחס לפעילות חברתית זו.

20. התובע הדגיש כי פעולותיו במסגרת הגמ"ח מהוות הכפשת מפעל חסד של פעילות חברתית, הנעשית ללא כל כוונת רווח. לשון אחרת: האינטרס הציבורי של עידוד פעילות חברתית נפגע עקב הפרסומים השקריים שבוצעו ע"י הנתבע.

21. מנגד, הנתבע בסיכומיו, חוזר וטוען להעדר פירוט של עילת התביעה, תוך השמטה מכוונת ומגמתית של מועדים זמנים והעדר הבחנה בין פוסט עצמאי לתגובה ואף העדרו של רצף כרונולוגי באופן שאינו מתיישב עם לשון תקנה 11 ותקנות 14-15 לתקנות סדר הדין האזרחי. עוד טוען הנתבע כי כתב התביעה חוטא גם בהשמטה מכוונת של תכתובות ונספחים שהובאו קטועים וחלקיים בלבד ואף בפיצולם, על מנת ליצור מצג שווא כי מדובר במספר פרסומים שונים ובמטרה להקטין את מעורבותו של התובע, אשר קדמו לתגובת הנתבע ואשר קראו לחרם צרכני עם רשת בתי המרקחת של הנתבע ופגיעה במשלח ידו.

22. הנתבע טען כי אין מדובר בחוסרים דיוניים, אלא מהותיים אשר פוגמים ביכולתו להתגונן בפני התביעה ואף ממילא לא מגבשים עילת תביעה כנגדו. בד בבד, טוען הנתבע כי עומדת לו הגנות הקבועות בחוק, בין היתר: סע' 13 לחוק מאחר ומדובר בפרסום מותר, הגנת אמת דיברתי מכוח סע' 14 לחוק והגנת תום הלב הקבועה בסע' 15 לחוק על תתי סעיפיו, לרבות סע' 15 (2) לחוק, 15 (10) לחוק, הגנת לשון הרע קודמת וזאת בהנתן כי התובע העביר לשיקלי תכתוב שיחת וואטסאפ פרטית קודמת בין הצדדים, כאשר כל אחד מהם אף השמיץ את הנתבע וקרא לחרם. לטענתו, מדובר בהגנה מוחלטת, אבסולוטית.

23. לעצם הטענות נגדו, חזר ביתר שאת כי מדובר בוויכוח וחילופי עלבונות ברשת הפייסבוק, שאותו יצר והלהיט התובע עצמו, אשר פתח בעצמו בשיח הרעיל תוך שהתגרה ופיזר הכפשות כנגד הנתבע עצמו ומשלח ידו במטרה ליצור פרובוקציות. הנתבע שב והדגיש, כי בכתב התביעה הסתיר התובע את ההקשר המלא של הדברים, ובחר שלא לצרף את השיח המלא, ובפרט התגובות שהוא עצמו כתב. גם את מה שצירף, ערבב באופן ספורדי. זאת, למרות שהקשר הפרסום הוא קריטי. התנהלות זו של התובע, שבכוונת מכוון הסתיר את הקונטקסט של האמירות, מהווה חוסר תום לב.

24. הנתבע טוען פרסומו של גזר הדין הינו מותר בהינתן כי מדובר בפרסום המהווה אמת, מתוך מרשם פומבי. עוד טוען התובע כי האמירות ביחס להיותו של התובע סוחר סמים אשר פועל בניגוד לחוק, הינן הבעת דיעה לגיטימית ואשר חוסות תחת הגנת אמת דיברתי, שאין בה חובת תום הלב נוכח קיומו של עניין ציבורי וחברתי ודי בכך שהפרסום משקף את עיקרי הדברים. דברים אלה מתיישבים סע' 13-14 לפקודת הסמים המסוכנים ובשים לב לפעילותו של התובע אשר מהווה, אף בהתאם לעדות התובע, סחר או תיווך בסמים, ללא רישיון.

<u>דיון והכרעה</u>

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, שמעתי את בעלי הדין, הקשבתי בקשב רב לעדותו של מנהל יחידת היק"ר במשרד הבריאות, ועיינתי במכלול המסמכים שהונחו, לרבות סיכומי הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה, כי דין התביעה להידחות.

בהתאם ללשון תקנה 82(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט -2018, ינומק פסק הדין בתמצית.

<u>ניסוח כתב התביעה בתביעות לפי חוק איסור לשון הרע</u>

25. כידוע, על התובע המגיש תביעת לשון הרע לפרט את האמירות שעליהן הוא מבסס את תביעתו (עיינו, רע"א 2291/12 **הלפרין נ' איצקוביץ**, פיסקה 6 (25.6.2012); ועיינו גם, הסקירה בע"א (מחוזי ת"א) 18200-09-20 **סוריאנו נ' דרוקר**, פיסקה 30 (31.8.2021)). זאת, לרבות מועד הפרסום, נמעני הפרסום ויתר הנסיבות הנוגעות לעניין – והכל כמובן

כמיטב יכולתו וידיעתו (עיינו, ע"ע (ארצי) 7192-02-13 **די.אס. פי גרופ בע"מ נ' אסולין**, פיסקה 14 (16.9.2013)).

26. כלל זה נגזר ממטרה מרכזית של כתבי הטענות, להציג בבהירות את הפלוגתאות בין הצדדים. "המטרה המרכזית של כתבי הטענות היא להגדיר בצורה מדויקת ככל האפשר את הפלוגתות העומדות במחלוקת בין הצדדים, כך שבפני בעלי הדין ובית המשפט תהיה פרוסה יריעת המחלוקת האמתית בשלב מוקדם של ההליך" (ישכר רוזן-צבי **ההליך האזרחי** 381 (2015)). הדבר גם נגזר מזכות הטיעון של הצד שכנגד. כפי שנפסק, מטרת כתב הטענות היא, בין היתר, "להעמיד את היריב על טיב הטענה הצפויה שתיטען נגדו, על מנת שיוכל להתכונן ולא יהא מופתע" (ע"א 135/67 **פקיד השומה, תל אביב 4 נ' פורת**, פ"ד כא(2) 411, 419 (1967)). משכך, דברים אלו יפים לענייננו, מקום שזכאי הנתבע לדעת בבהירות מהן העובדות המיוחסות לו.

27. על החובה הייחודית המתחייבת בתביעות לפי חוק איסור לשון הרע כבר נפסק כי "**כאשר מדובר בהוצאת דיבה, המילים (או המעשה, לפי העניין) מהוות את הבסיס העיקרי להקמת העילה, ובלעדיהן אין. על כן, כבר נקבע, כי התובע על פי החוק אינו יכול להסתפק בטענה שהנתבע הוציא דיבתו, ועליו לציין בכתב תביעתו את "פירוט המילים, בכתב או בע"פ, בהן השתמש התובע" ואשר מולידות לטענתו את עילת התביעה... אמנם, כאשר פרסום לשון הרע נעשה בכתב, מהווה אותו פרסום "מסמך מהותי", והתובע צריך לצרפו לכתב התביעה ... אלא שאין בצירוף הפרסום, כשלעצמו, כדי להקים פלוגתא בין הצדדים בגין כל ביטוי וביטוי המופיעים בפרסום. אדם אינו חייב לתבוע את חברו בשל כל הביטויים שיש בהם משום לשון הרע, אלא רשאי הוא לתבוע את עלבונו בשל ביטוי מעליב אחד הכלול בפרסום, ולהתעלם מן היתר. לא מן הנמנע, כי תובע ימנע במתכוון מלתבוע בגין ביטוי מסוים המופיע בפרסום, אשר אף בו יש משום לשון הרע, הואיל וכלפיו יש לנתבע הגנה, והתובע מבין שביחס לביטוי זה לא יוכל להצליח בתביעתו ... ייתכנו מצבים בהם יוכל התובע לבסס את תביעתו על פרסום שצורף כולו, וזאת כאשר ציין במפורשות בכתב התביעה, כי הוא תובע בגין כל הביטויים בפרסום. רק כך יובטח, כי הנתבע ידע להתגונן בפני הפרסום כולו. מטבע הדברים, יתאימו מצבים אלה למקרים בהם הפרסום הוא קצר ומתוחם. ברם, במרבית המקרים, יש לדרוש שהמילים שנכתבו או נאמרו, ואשר מקימות לטענת התובע עילת תביעה לפי החוק, יובאו בכתב התביעה במפורש, ומוטב בצורה של ציטוט**" (ראו: רע"א 2291/12 **מרדכי הלפרין נ' חיים איצקוביץ**, פסקה 6 (פורסם בנבו, 25.06.2012)).

תיק חיצוני:

וכן: "**תובע אינו יכול להסתפק בטענה שהנתבע הוציא עליו דיבה, והוא חייב לציין בכתב תביעתו את "פירוט המילים, בכתב או בע"פ, בהן השתמש הנתבע". כאשר לשון הרע נאמרה בעל פה, על התובע לציין בכתב תביעתו את המילים המדויקות שנאמרו, והוא אינו יכול להסתפק במסירת תוכנן. כאשר פרסום לשון הרע נעשה בכתב, מהווה אותו פרסום "מסמך מהותי" והתובע צריך לצרפו לכתב התביעה**" (א' שנהר, דיני לשון הרע, 1997, עמ' 420-421).

כך גם נפסק ב **ע"ע (ארצי) 26198-07-13 ד"ר סיגל שוורץ נ' ד"ר אמיר אברמוביץ** [פורסם בנבו] (30.4.2015), נדונה סוגיית מידת הפירוט הנדרשת מתובע בתביעת לשון הרע, ונקבע כי - "**בכתב תביעה במשפט לשון הרע יש להצביע על העובדות המקימות את כל מרכיבי של עילת העוולה האזרחית, היינו: את מרכיב ה"פרסום", מרכיב "לשון הרע" והעובדות שמהן נגזרת אחריותו של כל אחד מהנתבעים. תובע אינו יכול להסתפק בטענה שהנתבע הוציא עליו דיבה, והוא חייב לציין בכתב תביעתו את "פירוט המילים, בכתב או בע"פ, בהן השתמש הנתבע".**"

28. הפסיקה מחייבת אפוא את מי שתובע מכוח חוק איסור לשון הרע לפרט את המילים הקונקרטיות אשר לדידו מהווים "לשון הרע" ומכוחם הוא תובע פיצויים; עוד, מקום בו תובע מצרף פרסומים שונים, עליו לציין באופן מדויק מהם הביטויים מכוחם הוא תובע את עלבונו, ולעניין זה אף נפסק אף מוטב כי אלה יובאו במלואם בדרך של ציטוט ולא על דרך ההפניה.

29. ברם, התובע לא פירט בכתב התביעה כדבעי את חילופי הדברים במלואם עם הנתבע והסתפק בסע' 12-15 לכתב התביעה בציטוטים חלקיים בכתב התביעה, תוך הפניה לנספחי כתב התביעה באופן לא סדור ורציף, שהינם צילומי מסך חלקיים של הודעות הנתבע בחלקן פוסט ובחלקן תגובות לפוסטים של התובע עצמו ומהוות ברירה סלקטיבית מתמהיל של דין ודברים והתנצחויות הדדיות בין הצדדים. מבלי לגרוע באמור לעיל, יאמר שאף ביחס אליהם, לא מצא לנכון לפרט את מספר הלייקים, התגובות ו/או השיתופים וזאת בשים לב כי ב"כ התובע העלה בסע' 5 לסיכומיו טענה חדשה להרחבת מעגל הנחשפים.

אם לא די בכך, אף ההודעות החלקיות שצורפו לכתב התביעה כלל לא נשאו תאריכים ולא ניתן היה להבין את המארג הכולל של הקשר הדברים ולהבחין בין פוסט עצמאי, פוסט שהוא כתגובה לפוסט קודם או תגובה לפוסטים אחרים של מי מהמשתתפים, לשון אחרת: היכן זה מתחיל והיכן זה נגמר וזאת אף מבלי לגרוע בעובדה כי לא קיימת הפניה סדורה ומדויקת לנספחי כתב התביעה.

בהנתן לכל האמור לעיל, אני קובעת יש בדברים אלה משום הטיה מכוונת, עיוות ואף חוסר תום לב מצד התובע על מת למנוע חשיפה מלאה של מלוא העובדות הרלוונטיות. כך לדוגמא, השמיט התובע מכתב התביעה את תגובתו לפוסט של שיקלי בה כינה את התובע בכינוי גנאי ("ילד חרא" ו-שחצן" ואף קרא לחרם על רשת בתי המרקחת שבבעלותו (עובדה שאישר רק בחקירתו הנגדית).

ראה התייחסות לכך הן בישיבה המקדמית והן בישיבת ההוכחות שהתקיימה בעמ' 2 לפרוטוקול, ש' 17-14, וכן עמ' 8 לפרוטוקול ש' 31-30:

" ב"כ התובע: לשאלת בית המשפט, כאשר בית המשפט מפנה את תשומת ליבי שההתכתבויות שצורפו לכתבי הטענות הינן חלקיות ואינן נושאות תאריכים, אני משיב שהבאתי היום מודפס ומודגש, הבאתי צילומי מסך, זה מה שהצלחנו לשחזר. כך אף ביחס להתכתבויות אשר צורפו על ידי הנתבע בהנתן כי יש קושי לקרוא את ההתכתבויות "

עמוד 12 לפרוטוקול, ש' 15-13:

" ב"כ התובע : "כאשר בית המשפט מפנה את תשומת ליבי לכך שהנספחים אשר צורפו לכתב התביעה, כך גם העדות של התובע לוקה בחסר וקשה להבין את הרצף הכרונולוגי של הדברים, אני מבין "

התובע אשר היה מודע היטב לקשיים באופן ניסוח כתב התביעה, פירוט עילות התביעה והעמימות שעולה באופן הצגתן, נשאל בחקירה הראשית ע"י בא כוחו שאלה ישירה ומפורשת ביחס למהות הטענות שיש לו כנגד הנתבע בגין הוצאת דיבתו, השיב בעמוד 14 לפרוטוקול, ש' 13-12 את הדברים הבאים:

ש. במה הוא הכפיש אותך?

ת.סחר בסמים, חתל רחוב, פח אשפה דאג להוציא פרוטוקולים פליליים שלי משנת 2007 ששילמתי את חוב לחברה ומודה בהם. "

30. מכל האמור יש להסיק כי כשל התובע בכימות תביעתו כדרישת הדין, ובפרט בהבהרת הפיצוי המתבקש בגין כל פרסום ופרסום. כך גם מנע התובע מהצד שכנגד לדעת בבירור כנגד מה עליו להתגונן. הדברים אמורים היות ובתביעות כגון דא הנתבע נדרש לטעון מהו הפירוש הראוי לכל ביטוי וביטוי בעיני האדם הסביר לשיטתו, וכן להוכיח ולהביא ראיות רלוונטיות בדבר תחולתה של אחת או יותר מן ההגנות הקבועות בחוק, כגון הגנת אמת הפרסום ו/או הגנת תום הלב. ניסוח תביעה באופן כוללני ובלתי מסוים פוגע בהגנת הנתבע ואף מקשה במידה רבה על בית-המשפט במתן הכרעה.

31. העלאת טענות מטענות שונות, תוך הדגשת עלבונו של התובע, מבלי לפרט באופן מדויק את הביטויים מכוחם נדרשים הפיצויים, **עשויה כשלעצמה להוביל לדחיית התביעה**, שכן היעדרו של פירוט שולל את עילת התביעה (ראו בהקשר ע"א 594/66 זה: **שלום אהרוני נ' בנק י' ל' פויכטונגר בע"מ**, פ"ד כא(1) 160 (1967)).

32. משאלו פני הדברים ייתכן שדי בכך היה להביא לדחיית התביעה. ברם, בהינתן כי הנתבע לא פעל לשם הגשת בקשה לסילוקה של התביעה על הסף עוד בשלב המקדמי, חרף שורת מחדלים אלה, אבחן את עילות התביעה בהתאם להוראות הדין הראיות ועדויות הצדדים, כאשר מובהר כי חוסר הבהירות בהקשר זה פועל לחובת התובע.

<u>המסגרת הנורמטיבית</u>

33. תביעה המוגשת בעילה מכוח חוק איסור לשון הרע תיבחן על פי ארבעת השלבים שהותוו בפסיקה. בשלב הראשון נבחנת השאלה האם הביטוי שבגינו הוגשה התביעה מהווה "לשון הרע" לפי סעיף 1 לחוק והאם מתקיים יסוד הפרסום כמשמעותו לפי סעיף 2 לחוק. אם התשובה חיובית עוברים לשלב הבא בו נבחנת תחולת ההגנות השונות על הפרסום, לפי סעיף 13 ("פרסומים מותרים"), סעיף 14 ("הגנת אמת בפרסום") וסעיף 15 ("הגנת תום לב") לחוק. אם הפרסום אינו נהנה מהגנות החוק, אז עוברים לבחינת הסעדים (ראו; ע"א 751/10 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך** (פורסם בנבו, 8.2.2012) (להלן: "**עניין אילנה דיין**").

34. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע קובע:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול-

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם במשרה ציבורית ואם במשרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או מקצועו;

(4) לבזות אדם בשל גזעו, בשל מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;"

בסעיף זה "אדם"- יחיד או תאגיד;

בהתאם לסעיף 2(ב) לחוק איסור לשון הרע, רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:

(1) אם הייתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;

(2) אם הייתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע.

35. לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול לפגוע בנכס היקר ביותר לאדם - שמו הטוב וכבודו כאדם בעיני עצמו ובעיני זולתו. חוק איסור לשון הרע, מהווה איזון עדין בין זכויות אדם מרכזיות במשטר דמוקרטי: זכות היסוד לשם טוב מזה, וזכות היסוד לחופש הביטוי מזה (ראו; ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי (פורסם בנבו, 4.8.2008); ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ, פ"ד נח (3) 558 (2004).

36. המבחן לקיומו של לשון הרע הוא מבחן אובייקטיבי. על בית המשפט לבחון איזו משמעות היה מייחס אדם סביר לפרסום. בחינה זו תעשה תוך בחינת הפרסום בכללותו ומשמעות הפרסום לא רק על סמך המילים המדויקות, אלא גם אל מול הנסיבות החיצוניות הסובבות את הפרסום (ראה "עניין אילנה דיין" (פסקה 84); ע"א 723/74 הוצאת עתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא(2) 281, 300 (1977)).

בפסק הדין בן גביר נ' דנקנר, נדונו אמירות כגון "נאצי קטן" ו"נאצי מלוכלך". בת"א (ירושלים) 1594/06 עטייה נ' בניטה (לא פורסם 23.11.08) נקבע, כי הביטויים "זונה", "משוגעת" ו"אני אשתין עליך", נאמרו בנסיבות שאינן בגדר לשון הרע. בת"א (נה') 3828/04 עו"ד משה מנשה נ' בונן משה (לא פורסם [פורסם בנבו] 5.11.08), נקבע כי הביטויים "שקרן" ו"נוכל" שנאמרו בנסיבות אותו מקרה, אינם בגדר לשון הרע. כך גם בת"א (נת') 6685/02 עו"ד דוידוביץ' יהונתן נ' שנקר ציונה (לא פורסם) [פורסם בנבו] (16.8.04), בו נקבע כי הביטויים "פסיכופט", "מנוול" ו"נוכל" שנאמרו באותו מקרה, מהווים מעשה של מה בכך, בהתאם לסעיף 4 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש].

העיקר בעיני הינו המבחן לבחינת קללה וגידוף אם הוא נכנס תחת המטריה של לשון הרע, היא שאלת נסיבות הפרסום (ראו סעיף 3 לחוק איסור לשון הרע), זה לשיטתי ההסבר לפיו התוצאה של חלק מפסקי הדין שהפרסום מהווה לשון הרע וחלק אחר של פסקי הדין הגיע למסקנה שאין מדובר בפרסום לשון הרע.

כאשר מדובר בפרסום שנעשה בשעת כעס ומריבה, לרוב הוא לא יתפרש על ידי האדם הסביר כמבטא אמירה עובדתית. בדרך כלל, יתפרש פרסום כזה כביטוי של כעס, אשר אין בו, במבחן האדם הסביר, כדי להקים אחריות לפי חוק איסור לשון הרע. שנהר בספרו הנ"ל בעמוד 132 הדגיש זאת באומרו:

תיק חיצוני:

"נראה כי לצורך הכרעה בשאלה, האם מהווים דברי גידוף 'לשון הרע', ישקול בית המשפט לא רק את הנורמות החברתיות במקום שבו נאמרו הדברים, אלא גם את נימת הדיבור, את הקול ואת ההקשר שבהם נאמרו הדברים, ואם יתברר שהדברים נאמרו ברוגז ובכעס או תוך חילופי עלבונות, ייטה בית המשפט שלא לראות בדברים משום 'לשון הרע' המקימה עילת תביעה על פי החוק"

37. ביחס לפרסומים באינטרנט וברשתות החברתיות, מאז פסק הדין של בית המשפט העליון בעניין רע"א 1688/18 **סרנה נ' נתניהו** (פורסם בנבו, 15.4.2018) אין יותר מחלוקת שפוסט מהוה "פרסום" כמשמעותו בחוק.

כב' השופט עמית בפסק הדין סוקר את המאפיינים המיוחדים של זירת הפרסום הווירטואלי מבחינת הנגישות, הזמינות וההפצה המהירה של הפרסום לצד היותו כצל חולף, וקובע שגם פרסומים במרשתת ובפייסבוק כפופים לאיסורי לשון הרע וזאת בשינויים המחויבים, תוך יישום והתאמה לעידן המודרני והתחשבות בטיב הפרסום ובזירת הפרסום, וכך נקבע:

"אל מול המאפיינים של הפייסבוק, שנמנו על ידי המבקש, ניתן להציב גם את הטענה כי פרסומים בפייסבוק ימיהם קצרים והם נבלעים ונעלמים כאדווה קלה בשצף הפרסומים מבלי שניתן לאתרם במנועי החיפוש, אינה מדוייקת. רוצה לומר כי מתן חסינות לפרסום בפייסבוק מפני איסור לשון הרע, משקפת גישה רומנטית-משהו כלפי כיכר השוק הוירטואלית על ההמולה השוררת בה, ריחותיה וצבעיה. קבלת גישתו של בא כוח המבקש לגבי זירת הפייסבוק משמעה התרה מוחלטת של הרסן, ובמקום שכיכר השוק תוצף באלף פרחים של חופש הביטוי, עלול דווקא הניחוח הכבד של מי השופכין שעלו על גדותיהם להשתלט על השיח. איסור לשון הרע, על מכלול החסינויות וההגנות שבו, תוך יישומו המושכל והתאמתו לעידן המודרני - כולל ההתחשבות בטיב הפרסום ובזירת הפרסום בבחינת "המדיום הוא המסר" – יש בו כדי לאזן בין מוכרי הפרחים בכיכר השוק לבין אחרים, שמרכולתם גסה ודברי הבלע והכזב שלהם מבקשים למלא את החלל" (פסקה 4 לפסק הדין).

38. כב' השופט ריבלין קבע בעניין רע"א 4447/07 **מור נ' ברק אי. טי. סי [1995] החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ** פ"ד סג(3) 664 (2010) (להלן: **פרשת מור**) לגבי המרחב הווירטואלי, את הדברים הבאים:

"האינטרנט הוא "כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה. המדיום החדש - המרחב הוירטואלי - מצוי בכל ופתוח לכל. הכלים שהוא מציע, ובהם "חדרי השיח", הדואר האלקטרוני, הגלישה על גלי הרשת העולמית ובתוך הרשתות החברתיות - מאפשרים קבלת

מידע והעברתו, "האזנה" לדעות של אחרים והשמעתן של דעות עצמיות. זהו אפוא אמצעי דמוקרטי מובהק המקדם גם את עקרון השוויון ומציב מחסום בפני התערבות שלטונית ובפועל רגולטיבית בחופש הביטוי. המקלדת זמינה לכל כותב, והקשה על "זנבו" של העכבר מובילה את הכתוב לקצווי הארץ. הציבור איננו זקוק באותה מידה כבעבר לפלטפורמה שמעמידים לרשותו אחרים..." (פסקות 15-14 לפסק הדין).

39. כב' השופט רובנשטיין בפסק הדין מור אף קובע את הדברים הבאים: " "... עוד יש לזכור, כי כשם שלא כל קריאת גנאי ברחובה של עיר מקימה עילת תביעה, כך אף לא כל פרסום מגנה ומגונה באינטרנט מהווה עילה. רבות מן התגובות הן דברי הבל ברמה ירודה, שכל בר דעת מבין כי אין לייחס להן כל משקל, וערכן העוולתי בהתאם" (פסקה ס').

40. ביישום הוראות חוק לשון הרע ב"שינויים המתחייבים" לגבי פרסום במדיום המרחב והווירטואלי, גישת בתי המשפט מלמדת שנקודת האיזון בין חופש הביטוי לזכות לשם טוב נוטה לעברו של חופש הביטוי וכי הרף לגבי פרסום שנעשה ברשתות חברתיות, בפייסבוק ובפורומים מוצב במקום גבוה מזה בו הוא ניצב לגבי בפרסומים במדיה המסורתית, בכל הנוגע לערך ולמשקל שיינתנו לפרסום. לדעה זו אני שותפה.

לשון אחרת, לא כל גידוף או כינוי גנאי עולה כדי לשון הרע, והדבר תלוי בהקשר הדברים (לעניין זה ראו, אורי שנהר דיני לשון הרע 132-131 (1997); רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר, פסקה 26 לפסק דינו של השופט ריבלין (12.11.2006)). השאלה מתי הכינוי "גנב", "גזלן" וכדומה נחשב ללשון הרע היא תלוית הקשר (ראו למשל, ע"א (מחוזי נצרת) 5829-06-17 בהט נ' דגן (16.11.2017); ע"א (מחוזי מרכז) 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס (30.7.2017); ת"א (שלום חי') 23300-11-10 כהן נ' כוכבי, פסקאות 36-22 (10.3.2012), וההפניות שם; תא"מ 42232-06-16 הדס נ' אשכנזי (2.4.2017), וההפניות שם). כאשר ברור מהפרסום מהו המעשה שבגינו מוצמד לאותו אדם התואר "גנב" – וסיפור אותו מעשה בפני עצמו אינו נחשב ללשון הרע או חוסה תחת הגנה – יש בכך משום שיקול מסוים לטובת אי הכרה בביטוי כמקים עילה של לשון הרע, שכן הקורא מודע לסיבה שבגינה טוען המפרסם כי אותו אדם נחשב ל"גנב" (ראו למשל, ע"א 5829-06-17 הנ"ל).

<u>מן הכלל אל הפרט</u>

41. בישום הלכות אליה לענייננו, את האמירות בפוסט, אליהן מפנה התובע יש לבחון על רקע העלאת פוסט, ההכרות בין הצדדים, העובדה כי הפוסט של הנתבע היה לאחר פוסט של שיקלי שפורסם בעמוד הפייסבוק של התובע ואשר ביחס אליו כתב התובע דברים לא

מחמיאים בעליל כנגד הנתבע עוד קודם ואל מול הנסיבות החיצוניות הסובבות את הפרסום (ראו "עניין אילנה דיין"). לדידי, הביטוים אינם עולים כדין לשון הרע, במובן המצדיק התערבות בית המשפט.

42. בחקירתו הראשית והנגדית התגלו סדקים ופרכות בגרסתו. כך למשל, בניגוד לטענות המפורטות בכתב התביעה ביחס לריבוי הפרסומים מאורגן ועקבי (סע' 7-6 לכתב התביעה), הרי שבחקירתו הראשית והנגדית דומה היה כי אף הנתבע לא בקיא היטב במהות הטענות המיוחסות לנתבע.

כאמור התובע העיד בחקירתו הראשית התובע בעמוד 14 לפרוטוקול, ש' 13-12 כי הטענות המיוחסות לנתבע הינו בגין מספר ביטויים מצומצם:

ש. במה הוא הכפיש אותך?

ת.סחר בסמים, חתל רחוב, פח אשפה דאג להוציא פרוטוקולים פליליים שלי משנת 2007 ששילמתי את חוב לחברה ומודה בהם...."

וכך גם בחקירתו הנגדית הוא העיד דברים דומים. מפנה לעמ' 18 לפרוטוקול, ש' 33-29:

" ש....איזה פוסט מכפיש שלח הנתבע אליך וזאת ההכפשה. תצביע בכתב התביעה מה הפוסט המכפיש וזה ההכפשה ?

ת. חתול רחוב, סוחר סמים, משתמש לרעה או צינית. לא זוכר את המילים, הוא תייג את עצמו כאילו זה חיריה.

ש. אתה אומר חתול רחוב פח אשפה סוחר סמים ומה עוד ?

ת. הגמח הזה מתווה של סחר בסמים. הוא השכיר את השותף שלי שנפטר מסרטן הוא הכפיש את השותף. לא זוכר בדיוק ".

בנקודה זו אף ב"כ התובע ניסה ל"רכך" את עדותו של התובע והעלה טענה עובדתית חדשה כי למרשו יש בעיות זיכרון **(עמ' 19 לפרוטוקול, ש' 2-1)**.

ודוק, אינני ממעיטה מהעובדה כי הביטויים " סוחר סמים" "ביריון רשת" "חתול רחוב" ו"סחר במסווה של גמילות חסדים" אינם ביטויים יפים. הם מכוערים ואף לא ראויים להיות חלק משיח בין בני אדם, ובמידה רבה יש בהם לגרום לאי נוחות ואף לצורת דיבור או התנסחות שאינה מנומסת בין בני אדם ומוטב אלמלא היו עולים על הכתב, ע"י הנתבע. ברם, אף אם אלך כברת דרך עם התובע, ואניח לצורך הדיון כי יש לשייך את הביטויים לקטיגורית הקללות והגידופים, הן יימצאו ברף הנמוך ביותר מבחינת חומרתם שאינם עולים כדי לשון הרע.

43. אם לא די בכך, בחקירתו הנגדית התובע אישר את גרסת ההגנה לפיה היה לו חלק בלתי מבוטל בהעלאת רף ההתלהטות בין הצדדים. ודוק, כי לדברים אלה אין כל תיעוד בכתב התביעה שהוגש.

מפנה לעמ' 19 לפרוטוקול, ש' 10-11:

"ש. זה נכון שקראת לחרם על בית מרקחת ליף?

ת. אני אמרתי שכף רגלי לא תדרוך ואני אומר את זה עוד היום. אולי התבטאתי בצורה לא נכונה מכאב ואולי כתבתי פוסט שקורא לסוג של חרם.

.....

ש. מראה לך את המסמך, אתה מכיר?

ת. אני צריך לעיין בו. מכיר.

ש. זה נספח 8 לכתב ההגנה. "קורא לכל המטופלים להחרים את בית מרחקת ליף.

ת. זה נרשם בלהט הדברים, זה היה אחרי שהושפלתי.

ב"כ הנתבע: מפנה לעמוד 38 ממנו ניתן ללמוד שהפוסט הזה נרשם ב 23.09

ת. כתבתי את זה מתוך להט הדברים אני אובחן באימפולסיביות, אני מצר על זה. הוא לבד הרס את בית המרקחת שלו"

ואף אישר את הדברים הבאים בעמ' 20 לפרוטוקול, ש' 20-23:

" ש. זה נכון שגרמת לחרם נגד חברות שלא נתנו? קראת לחרם אל תקנו את המוצרים שלהם?

ת. אני פעיל חברתי שכותב הרבה פוסטים. ויכול להיות שכתבתי"

44. מנגד, עדותו של הנתבע היתה סדורה ועקבית והתיישבה עם לוחות הזמנים המתוארים בכתב ההגנה. הוא העיד כי היכרותו עם התובע היתה ביום 22.09.2022 עת נפגשו באירוע פתיחת בית מרקחת בחדרה על רקע פעילותו העסקית ומיד לאחר מכן, התובע כבר הפנה אליו את שיקלי לשם קבלת תרומה. הנתבע טוען כי לא הבין את האירוע ומדוע זה שיקלי הגיע אליו ועל כן, לא נענה לפנייה ודקות ספורות לאחר מכן, הבין כי ברשתות החברתיות מתרחשת פעילות ביחס לאותו אירוע ואז הבין כי התובע ה"הצטרף לחגיגה" כך כהגדרתו והחל לכתוב דברים בגנותו.

מפנה לעמ' 30 לפרוטוקול, ש' 25-31:

"אור שיקלי כותב פוסט נגד בית המרקחת ליף שאני בעליו. בתוך התגובות של הפוסט כי ניתן להגיב על מי שנמצא בעמוד של הלובי יכול להגיב, כותב התובע לאור שיקלי...בגלל הילד חרא הזה. ואז אני מצטרף לשיח, אחרי שאני כוכב הערב ואני אני כותב ומפנה את

בית המשפט לנספח 2 לכתב התביעה. אני עונה, משיב. לא יוזם. משיב לתובע: יא אפס מהלך..ומצטט..מאשר שרשמתי את המילים פח אשפה מהלך ושנוא על הבריות"

45. אני ערה לטענות התובע בשים לב לנספח 1 לראיות ההזמה שהוגשו ביום 21.06.23, לפיה בניגוד לנטען ההכרות של התובע והנתבע התרחשה עוד ביום 22.08.2022 עת הוא פרסם ברשתות כי עם פתיחת בית המרקחת הוא עובד בשיתוף פעולה עם פעילות הגמ"ח של התובע לשם חלוקה ללא עלות של זן מסוג אוסקר, אולם הסבריו בנקודה זו בעמ' 32 לפרוטוקול, ש' 33-36 מקובלים עלי וממילא אין בהם להטות את מהלך העובדות כהוויתן, מקום שהם ממילא קודמים בזמן לפגישת התובע והנתבע שהתקיימה ביום 22.09.2022 ואין בהם בכדי לסייע לתובע בגיבוש עילת התביעה.

הנתבע נשאל בחקירתו הנגדית ביחס ללוחות הזמנים שהתקיימו עובר לפרסום הפוסט והוא חזר על גרסתו כי ביום 22.09.2022 פרסם אור שיקלי פוסט ובתגובה הראשונה פרסם התובע את המילים, אני אש גחל שרוף, ילד קקה ורק אז הגיב (עמ' 33 לפרוטוקול, ש' 17 ואילך).

עוד יאמר בנקודה זו כי אני מקבלת את גרסתו של הנתבע כי הצורך הציבורי להפניה לחברת הקנאביס נולדה מהפגיעה האישית בו ובמשלח ידו (עמ' 32 לפרוטוקול, ש' 11-10 וכן עמ' 34 לפרוטוקול, ש' 20-14) עדותו בנקודה זו היתה מהימנה והתיישבה עם כלל הראיות, לוחות הזמנים ואף עדותו של התובע בנקודה זו אשר אישר כי קרא לחרם על בית המרקחת אשר בבעלות הנתבע.

46. יישום הכללים שהותוו בפסיקה, תומך במסקנה כי אין בביטויים שנאמרו, בנסיבות בהן נאמרו על רקע סכסוך הדדי שהלהיט התובע בעניין שיתוף הפעולה לצורך מתן תרומה למשתמשי קנאביס רפואי, משום לשון הרע; במצב דברים זה שוכנעתי כי בנסיבות העניין האמרות לא יתפרשו על ידי האדם הסביר כמבטאים אמירות עובדתיות אודות חייו הפרטיים ו/או תכונותיו ו/או משלח ידו של התובע.

יאמר כי המסקנה גם מתחזקת מההקשר הכללי של השיח בו נאמרו הדברים, שיח של התנצחות בין התובע לנתבע. בהקשר זה לא ניתן להתעלם מהעובדה כי התובע עצמו היה חלק מאותו שיח בוטה, לעגני ואף פוגעני. לשון אחרת: העובדה כי התובע עצמו נקט בלשון פוגענית ולעגנית כנגד הנתבע ("ילד חרא"; פישר מגעיל ושחצן") ואף קרא לחרם על

רשת בתי המרקחת שבניהולו עובדה ש"הוצנעה" בכתבי טענותיו, מלמדת על הלך הרוח וההקשר שבו נאמרו הדברים נשוא כתב התביעה.

התובע, אשר אינו נוקט בשיח מכבד ונוקט בשיח מתגרה – פרובוקטיבי, כפי שהובא לעיל, אינו יכול לצפות שהנתבע ישקוט על שמריו והינו בבחינת – "טול קורה מבין עיניך".

47. כפי שנפסק, כאשר מדובר באמירות פוגעניות שנאמרו בלהט הרגע, בכעס או במסגרת חילופי עלבונות, בית המשפט יטה שלא לראות הדברים משום לשון הרע המקימה עילת תביעה (רע"א 10520/02 בן גביר נגד דנקנר לעיל).

עיקרו של דבר, נחה דעתי לקבוע כי הפרסום המיוחס לנתבע, קרי: ביטויים כגון: "חתול רחוב", "ביריון רשת", "רודף פרסום עלוב" וכיוצ' מדובר באמירות שהן במדרג הנמוך של הקללות, שאינן מהווים לשון הרע. כך גם נפסק למשל, בהקשר של הביטוי "מטומטם", כי הוא אינו נתפס בעיני האדם הסביר כביטוי שפרסומו עלול להשפיל או ללעוג או לבזות אדם או לפגוע במשרתו (ראו: ת"א (של"י-ם)2286/03 בוטח נגד עו"ד גבל (פורסם במאגר המשפטי נבו 30.01.2005).

תוכן הפרסום, כך גם הקשרו מתיישבים עם המסקנה לפיה אדם מן הישוב היה מבין שהנתבע מבקש להביע עמדה שלילית על התובע, באמצעות דמויים וביטויים הגולשים אך עבר מחוזות הקללות, מתוך רצון ליתן קונוטציה שלילית ותו לא.

עוד בנקודה זו יוער כי התובע מציג עצמו כפעיל חברתי מוכר בתחומו ואינו מכחיש כי הוא מתחזק מספר פלטפורמות חברתיות במקביל. הצדדים הקדישו רבות לשאלת סווג משלח ידו של התובע. התובע טען בדבקות כי פעילותו הינה פעילות חברתית גרידא שהינה במהותה פעילות של חסד וגמילות חסדים גרידא. ואילו הנתבע טען מאידך, טען כי מדובר בפעילות פלילית טהורה שעומדת בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים. לאחר ששמעתי את העדויות הצדדים לעניין זה ומבלי שהתעלמתי מהעובדה כי עדותו של מר יובל לנדשפט , מנהל יחידת היק"ר, לא התיישבה בעיקרה עם גרסת הנתבע, שלא מצאתי לקבוע מסמרות ביחס לאופן סווג הפעילות. יחד עם זאת, בפסיקה נקבע כי שמדובר באדם שחשיפתו בתקשורת גבוהה יותר, יש לצפות כי יובאו ביחס אליו דיעות שונות, לרבות דיעות שליליות.

<u>פרסום גזר הדין</u>

48. בסע' 14 לכתב התביעה שהוגש, כחלק מעילות התביעה כנגד הנתבע, נטען כי הנתבע פרסם גזר דין ישן שניתן כנגד התובע מתוך מטרה לשים אותו לשנאה, בוז ולעג.

49. אלא שטענה זו **נזנחה** בסיכומי התובע. ההלכה בעניין אי העלאת טענה בסיכומים הינה ברורה וקובעת, כי טענה שלא נטענה בסיכומים רואים אותה כטענה שנזנחה, ר' לדוגמא: ע"א 447/92 **רוט נ' אינטרקונטיננטל קרדיט קורפריישן** [פורסם בנבו] (19.6.1995); ע"א 172/89 **סלע חברה לביטוח בע"מ נ' סולל בונה בע"מ** [פורסם בנבו] (1.2.1993); וכן ע"א 7919/11 **חברת מעדני הצפון בע"מ נ' יהודה גואטה** [פורסם בנבו] ((16.6.13).

50. בכל מקרה גם לגופה, דין הטענה להידחות בהינתן כי לעניין זה אני קובעת כי עומדת לנתבע הגנת סע' 14 לחוק איסור לשון הרע.

51. הגנת סעיף 14 בנויה משני יסודות מצטברים. האחד, יסוד עובדתי בעיקרו, הנוגע למידת **אמיתות הפרסום** המהווה "לשון הרע" בהשוואה למציאות העובדתית. השני, מידת **העניין הציבורי שבאותו פרסום**, ועניינו בשאלה ערכית בעיקרה, המוכרעת על-ידי בית המשפט בהתאם למדיניותו השיפוטית. לשון אחרת, האם קיימים לפרסום יתרונות חברתיים המצדיקים אותו, למרות לשון הרע שבו (ראו: **שנהר**, 215; וראו **עניין הארץ** עמ' 281, 299). או כפי שנקבע בפסיקת בתי המשפט, כדי לחסות תחת כנפי הגנה זו, יש לקבוע כי הפרסום הינו אמת, וכי בפרסום יש עניין ציבורי דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' יוסף קראוס (פורסם בנבו).

52. התשובה לשאלה הראשונה היא חיובית בהינתן הפרסום ממילא נחזה כי הינו צילום/העתק מרישא לגזר הדין בעניינו של התובע (נספח 5 לכתב התביעה) והוא אף ממילא פורסם במאגרים משפטיים כפי שטען הנתבע (עובדה שלא הוכחשה ע"י התובע). ביחס למענה לשאלה השניה, האם יש עניין ציבורי בפרסומים? גם לעניין זה התשובה לטעמי, חיובית וזאת בשים לב לאופי העיסוק "החברתי" של התובע, בקנאביס הרפואי, תחום "מעין אפור" במהותו שמשרד הבריאות טרם קיבל החלטה סדורה ביחס לתובע ובשלב זה יושב על המדוכה בעניינו.

מפנה לעניין זה לעדותו של מר לנדשפט יובל, מנהל מערך היק"ר במשרד הבריאות (יחידת פיקוח והסדרת מערך הקנאביס לשימוש רפואי), אשר העיד בעמ' 23 ש' 32-31:

" ש. לשאלת בית המשפט: לשיטת התובע הוא לא נוגע בסם הוא מקשר באיצטלא חברתית בין אנשים נזקקים שאין להם כסף, לוקח את בקשתם לחברות ולבתי מרקחת, לא מתעדף. הפעילות היא חברתית בעיקר, זה דורש רישיון?

ת. התשובה היא פשוטה. אמרתי אותה ואחזור, מצבים מורכבים מחייבים בדיקה לפרטי פרטים.

ש. אתה יכול לתת תשובה?

ת. לא, מאחר וזה מצב מורכב ובדר"כ נדרש רציונל מצידו של מבקש הרישיון. המצב שתואר הוא מצב מורכב, צריך לאבחן האם יש שליטה בסם, האם יש תיווך, כי תיווך מצריך רשיון. ככל שיוגש רציונל, נבחן אותו "

מכלול טעמים אלה מתיישבים עם המסקנה ואף בשים לב לנסיבות ההתכתשות בין השניים וההתנצחויות ההדדיות מלמדות כי נחה דעתי לקבוע כי הנתבע הניח כי קיים טעם ציבורי לעניין זה.

<u>פניה לבכיר בחברת קנאביס</u>

53. טיעוני התובע בנקודה זו בסע' 8 לכתב התביעה, מתייחסים לכך כי הנתבע פנה לסמנכ"ל חברת קנאביס רפואי (Together) שתורמת רבות לגמ"ח, וכתב לו שהם צריכים להוריד את הפרסומים של התובע מהרשת וזאת לאחר שנראית בו תמונה של התובע, אשר מחזיק חבילות ארוזות, במסגרת חלוקת התרומות. הנתבע טען בכתב הגנתו כי הפניה כללה רק "המלצה" ביחס להפסקת עבודה עם מי שאינו מחזיק ברישיון מתוך חובה מוסרית, כך לשיטתו, ואין בה כל התייחסות מעבר לכך לפועלו של התובע ו/או מעשיו ועל כן, אין לראות בה מקימה עילה לפי הוראות חוק איסור לשון הרע.
לאחר שבחנתי טענות הצדדים בסוגיה וזו ומבלי שהתעלמתי כי התובע אף לא התייחס בכתב סיכומיו לטענות בעניין זה ובשים לב לאופי הפניה למנכ"ל החברה וניסוחה הדל שאינו כולל כל חיווי או הבעת עמדה עניינית, הרי שאיני רואה בה כמקימה עילה על פי הוראות החוק לתובע.

<u>אחרית דבר</u>

54. מסקנתי היא איפוא, כי הביטויים נשא כתב התביעה אינם עולים כדי לשון הרע, בין אם כי מדובר בחילופי גידופים שנאמרו בשעת כעס, ובין אם מדובר בביטויים שהם ברף הנמוך של הקללות. כך הם הדברים ביחס לפרסום גזר הדין בעניינו של התובע ופניה לבכיר בחברת הקנאביס.

מקום שהגעתי למסקנה זו לעיל, הרי שאין צורך להמשיך הלאה לדון האם מדובר בפרסום שהוא חסין או נהנה מאחת מהגנות הקבועות בחוק, למעט פרסומו של גזר הדין כאמור לעיל.

55. כידוע, הליך משפטי כרוך מעצם טיבו וטבעו בהוצאות. עם זאת, ההוצאות שיש לפסוק בהליך משפטי, צריכות להיות פרופורציונליות להליך ומהותו, שכן יש בכך כדי למנוע הטלת עלות יתר על המפסיד בהליך, כמו גם עידוד ניהול הליך ראוי על ידי הזוכה (ראה: ע"א 2617/00 מחצבות כנרת (שותפות מוגבלת) נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, נצרת עילית, בג"ץ 891/05 תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' הרשות המוסכמת למתן רשיונות יבוא – משרד התעשיה והמסחר ואח').

לדידי, בענייננו, משהתביעה נדחתה, זכאי הנתבע להוצאות ולעניין זה יש להביא אל הכף את המשאבים שהוקצו על ידי הנתבע, על מנת להתגונן מפני התביעה, בראי ההליך והתנהלות הצדדים.

לאור האמור, במקרה דנן לאחר ששקלתי את מכלול הטענות, התובע ישא בהוצאות הנתבע, לרבות שכר טרחת עורכי דין בסך כולל של 7,500 ₪ וזאת תוך 30 יום שאם לא כן ישא התשלום הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

לסיום, עוד אני קובעת בהתאם לבקשתו של העד מר יובל לנדשפט בעמ' 28 לפרוטוקול ש' 14-15, המזכירות תפעל להעברת שכר עדותו שהופקד בקופת בית המשפט בהתאם להחלטה 11.12.2023 לידי עמותת ליב"י.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, א' אלול תשפ"ד, 04 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.

מיכל רבינוביץ, רשמת בכירה